

OLIMPIADA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

edycja XIX
eliminacje okręgowe
GRUPA „A”

Organizatorzy Olimpiady:

Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Partnerzy Główni:

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Narodowy Bank Polski

Projekt wspiera:

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Partner Organizacyjny:

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości

Klub Patronów Olimpiady:

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
Krajowa Izba Gospodarcza

Patroni Medialni:

Głos Nauczycielski
Perspektywy.pl

Instrukcja rozwiązywania testu

Eliminacje okręgowe Olimpiady Przedsiębiorczości odbywają się 7 marca 2024 r., rozpoczęcie o godz. 11.00. Na rozwiązanie testu przeznaczona jest 60 minut. Odliczanie czasu rozpoczyna się od momentu zakończenia czytania instrukcji.

Zawody odbywają się w warunkach kontrolowanej samodzielności. Komisja Okręgowa może zdyskwalifikować zawodnika na skutek stwierdzenia niesamodzielności odpowiedzi lub niespełnienia warunków formalnych określonych w Regulaminie Olimpiady Przedsiębiorczości i niniejszej instrukcji. Podczas zawodów zabronione jest w szczególności:

- posiadanie i używanie jakichkolwiek pomocy (kalkulatora, urządzeń z wbudowaną pamięcią, urządzeń z dostępem do internetu, tablic matematycznych, włączonego telefonu, słowników, podręczników i innych);
- odpisywanie czy porozumiewanie się pomiędzy zawodnikami;
- zmienianie miejsca podczas pisania testu lub zamienianie testu czy arkusza odpowiedzi z innymi osobami;
- rozwiązywanie testu ołówkiem.

Test składa się z 50 pytań, w tym 25 łatwiejszych i 25 trudniejszych. Należy wybrać jedną najlepszą odpowiedź lub pole „nie udzielam odpowiedzi” i zaznaczyć niebieskim lub czarnym długopisem lub piórem na dołączonym do testu arkuszu odpowiedzi. **Odpowiedzi nieprzeniesione do arkusza odpowiedzi nie będą oceniane.** Maksymalnie można uzyskać 75 punktów.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na pytanie łatwiejsze zawodnik otrzymuje **+1 punkt**, za wskazanie nieprawidłowej odpowiedzi zawodnik otrzymuje **-0,5 punktu**. Za zaznaczenie pola „nie udzielam odpowiedzi” (odpowiedź „E” na arkuszu odpowiedzi) zawodnik uzyskuje **0 punktów**.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na pytanie trudniejsze zawodnik otrzymuje **+2 punkty**, za wskazanie nieprawidłowej odpowiedzi zawodnik otrzymuje **-1 punkt**. Za zaznaczenie pola „nie udzielam odpowiedzi” (odpowiedź „E” na arkuszu odpowiedzi) zawodnik uzyskuje **0 punktów**.

Wszystkie poprawki w arkuszu odpowiedzi traktowane są jako odpowiedzi błędne. Zaznaczenie więcej niż jednego lub niezaznaczenie żadnego pola odpowiedzi traktowane jest jako odpowiedź błędna.

Po zakończeniu pisania testu należy zwrócić jedynie arkusz odpowiedzi.

Powodzenia!

Test

1. (1 pkt) O zakwalifikowaniu firmy do grupy mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (zgodnie z definicją obowiązującą w UE) decydują następujące czynniki:
 - a) **liczba osób zatrudnionych, roczny obrót, całkowity bilans roczny**
 - b) liczba zatrudnionych
 - c) bilans roczny
 - d) nie ma jednej definicji obowiązującej w Unii Europejskiej

2. (1 pkt) Jakie są główne cechy przedsiębiorcy zakładającego start-up?
 - a) ostrożne podejście do ryzyka, aby zachować stabilność finansową
 - b) **nastawienie na szybki wzrost, kreatywność i umiejętność korzystania z nowych technologii**
 - c) wykorzystanie kapitału od aniołów biznesu
 - d) inwestowanie w rozszerzoną rzeczywistość, AI i rozbudowywanie infrastruktury przetwarzania danych

3. (1 pkt) Należy promować różnorodność w miejscu pracy w kontekście godnej pracy, ponieważ różnorodność:
 - a) nie powoduje konfliktów w zespole
 - b) **przyczynia się do wzrostu kreatywności i innowacyjności pracowników**
 - c) eliminuje ryzyko dyskryminacji
 - d) ma znaczenie dla wzmocnienia kultury organizacyjnej

4. (1 pkt) Co oznacza pojęcie „prawa pracownicze” w kontekście godnej pracy?
 - a) pomoc pracodawcy w zdobyciu środków na utrzymanie dla pracownika i jego rodziny
 - b) **zbiór regulacji i gwarancji dotyczących praw pracowników w miejscu pracy**
 - c) prawo do aktywności zawodowej służącej zarabianiu pieniędzy, zyskiwaniu satysfakcji z pracy i budowaniu własnej tożsamości
 - d) prawo do poczucia szacunku do samego siebie oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy

5. (1 pkt) Godna praca jest istotna dla rozwoju społeczeństwa, ponieważ:
 - a) pozwala na rozwiązywanie problemu przeciążenia pracowników w pracy
 - b) przyczynia się do wzrostu wydajności pracy
 - c) **promuje uczciwe wynagrodzenie, bezpieczne warunki pracy oraz szacunek dla pracowników**
 - d) pozwala na wdrożenie sześciogodzinnego dnia pracy

6. (1 pkt) Która z poniższych sytuacji nie definiuje zasad godnej pracy?
- a) pracodawca zapewnia pracownikom odpowiednie szkolenia i możliwości rozwoju zawodowego
 - b) pracownicy nie są dyskryminowani ze względu na płeć, wiek lub pochodzenie etniczne
 - c) pracownicy mają zapewnione odpowiednie środki ochrony osobistej podczas wykonywania pracy w niebezpiecznych warunkach
 - d) pracownikom oferuje się rozwiązania wielochmurowe**
7. (1 pkt) Jakie są główne czynniki kształtujące bezpieczne warunki pracy w kontekście godnej pracy?
- a) tworzenie warunków do rozwoju pracy zdalnej i hybrydowej oraz możliwość wyboru formy świadczenia pracy
 - b) świadomość zagrożeń i stosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej**
 - c) wyposażenie pracowników w odpowiedni sprzęt do wykonywania niebezpiecznej pracy
 - d) komunikowanie pracownikom zasad zarządzania kryzysowego
8. (1 pkt) Który z czynników nie jest kluczowym elementem godnej pracy?
- a) uczciwe wynagrodzenie
 - b) równość płci w miejscu pracy
 - c) bezpieczne warunki pracy
 - d) elastyczne godziny pracy**
9. (1 pkt) Każda osoba lub grupa, która może wpływać na osiągnięcie celów przez przedsiębiorstwo lub pozostaje pod wpływem jego działalności nazywana jest:
- a) lokalną społecznością
 - b) interesariuszem przedsiębiorstwa**
 - c) otoczeniem przedsiębiorstwa
 - d) konkurencją
10. (1 pkt) Zmienne, niepewne, niejednoznaczne oraz złożone otoczenie przedsiębiorstwa określa się skrótem:
- a) VUCA**
 - b) CUVA
 - c) AVUC
 - d) UVAC
11. (1 pkt) Pojęcie wydajności jest definiowane jako:
- a) zdolność do osiągnięcia zamierzonego rezultatu przy wykorzystaniu najmniejszej ilości zasobów organizacji**
 - b) osiąganie celów organizacji przy posiadanych zasobach i środkach
 - c) wartość, którą organizacja powinna tworzyć dla swojego otoczenia
 - d) zdolność do regulowania przez organizację przyjętych zobowiązań finansowych

12. (1 pkt) Na czym polega przywództwo adaptacyjne?
- a) **na mobilizowaniu podwładnych do samodzielnego rozwiązywania problemów i zmiany swoich przyzwyczajeń**
 - b) na inspirowaniu podwładnych do osiągnięcia ponadprzeciętnych wyników
 - c) na tym, że liderzy wykazują troskę o podwładnych i starają się im stworzyć w pracy przyjazny klimat
 - d) na umiejętnym wykorzystaniu technologii, aby pomóc organizacji lepiej reagować na zmiany w jej otoczeniu
13. (1 pkt) Model 5 sił Portera służy do:
- a) oceny strategicznych jednostek biznesowych
 - b) oceny słabych i mocnych stron organizacji na tle branży
 - c) **analizy atrakcyjności danej branży i opłacalności działania w niej**
 - d) oceny sprawności operacyjnej organizacji, czyli zdolności do sprawnego realizowania podstawowej działalności
14. (1 pkt) Decyzja o podziale zysku na dywidendy i część zainwestowaną w firmę to decyzja:
- a) operacyjna
 - b) inwestycyjna
 - c) finansowa
 - d) **dywidendowa**
15. (1 pkt) Która z zasad podejmowania decyzji finansowych odnosi się do zmienności wartości pieniądza w czasie oraz trudności porównywania kwot pieniężnych w różnych przedziałach czasu?
- a) zasada efektywnego rynku
 - b) zasada sygnałów
 - c) **zasada „czas to pieniądz”**
 - d) zasada behawioralna
16. (1 pkt) W rachunku przepływów pieniężnych działalność polegająca na realizacji przychodów i ponoszeniu kosztów podstawowej działalności nazywana jest:
- a) **działalnością operacyjną**
 - b) działalnością inwestycyjną
 - c) działalnością finansową
 - d) działalnością lokacyjną
17. (1 pkt) W cyklu życia produktu wyróżnia się następujące przepływy pieniężne:
- a) kapitałowe, kosztowe, kredytowe
 - b) wprowadzające, stabilizujące, schyłkowe
 - c) **operacyjne, inwestycyjne, finansowe**
 - d) zysku, straty, równowagi

18. (1 pkt) Jak nazywa się leasing, w którym poza leasingodawcą i leasingobiorcą występuje podmiot (pożyczkodawca) finansujący transakcję w całości lub w części?
- a) leasing sprzedaży
 - b) leasing zwrotny
 - c) leasing kombinowany
 - d) leasing lewarowany**
19. (1 pkt) Jaki rodzaj pieniądza początkowo był odważany, a z czasem przekształcił się w pieniądz bity w postaci monet (np. z brązu, srebra, złota)?
- a) kruszcowy**
 - b) wymienialny
 - c) reglamentowany
 - d) kierowany
20. (1 pkt) W modelowym łańcuchu wartości wg M. E. Portera do funkcji pomocniczych nie zalicza się:
- a) zarządzania zasobami ludzkimi
 - b) zaopatrzenia
 - c) infrastruktury przedsiębiorstwa
 - d) marketingu i sprzedaży**
21. (1 pkt) Od 1 lipca 2024 roku pensja minimalna zostanie podniesiona do kwoty:
- a) 4 280 zł brutto
 - b) 4 300 zł brutto**
 - c) 4 324 zł brutto
 - d) 4 480 zł brutto
22. (1 pkt) Inflacja średnioroczna w 2023 roku wyniosła:
- a) 10,8%
 - b) 12,5%
 - c) 14,2%
 - d) 11,4%**
23. (1 pkt) Który z wymienionych elementów nie zalicza się do wewnętrznych czynników kształtujących kulturę organizacyjną?
- a) cechy osobowości osób, które tworzą daną firmę
 - b) kadra kierownicza
 - c) obszar działalności**
 - d) obrane rozwiązania organizacyjne

24. (1 pkt) Koncepcja marketingu mixu w poszerzonej formie (7P) nie zawiera instrumentu o nazwie:
- a) **rodzaj płatności (ang. payment)**
 - b) ludzie (ang. people)
 - c) materialne świadectwo (ang. physical evidence)
 - d) procesy (ang. processes)
25. (1 pkt) Przykładowe elementy otoczenia zewnętrznego przedsiębiorstwa to:
- a) klienci, dostawcy, banki, pracownicy, administracja publiczna
 - b) pośrednicy, pracownicy, partnerzy strategiczni, regulatorzy, konkurencja
 - c) **lokalna społeczność, klienci, dostawcy, producenci, zewnętrzne źródła finansowania**
 - d) strategiczni sojusznicy, partnerzy, konkurencja, urząd skarbowy, ZUS, zarząd
26. (2 pkt) Jak powinno wyglądać zarządzanie czasem pracy pracownika w kontekście godnej pracy?
- a) pracodawca kontroluje godziny pracy pracownika ze względu na planowanie rozwoju przedsiębiorstwa
 - b) **pracownik ma kontrolę nad swoim czasem pracy, co umożliwi zrównoważenie życia zawodowego i prywatnego (utrzymanie work-life balance)**
 - c) pracownik pracuje w nadgodzinach, aby zwiększyć swoją produktywność i ograniczyć rutynę
 - d) pracodawca ogranicza liczbę godzin pracy, aby zmniejszyć stres pracowników i zagrożenie wypaleniem zawodowym
27. (2 pkt) Jaki jest najważniejszy cel unijnej strategii promowania godnej pracy na świecie?
- a) **wyeliminowanie pracy dzieci i pracy przymusowej**
 - b) zakazanie wprowadzania na rynek unijny produktów niewiadomego pochodzenia
 - c) poprawa jakości życia ludzi na świecie i redukcja nierówności społecznych
 - d) rozwój wymiaru socjalnego pracy i promowanie poszanowania praw człowieka
28. (2 pkt) Jakie role – według Mintzberga – pełnią menedżerowie?
- a) **interpersonalne, informacyjne i decyzyjne**
 - b) interpersonalne, motywacyjne i decyzyjne
 - c) przywódcze, motywacyjne i decyzyjne
 - d) organizacyjne, etyczne i decyzyjne
29. (2 pkt) Piramida Carrolla, zwana piramidą odpowiedzialności, przedstawia czteropoziomowy model obejmujący odpowiedzialność:
- a) **ekonomiczną, prawną, etyczną, filantropijną**
 - b) ekonomiczną, prawną, społeczną, polityczną
 - c) ekonomiczną, społeczną, relacyjną, biznesową
 - d) ekonomiczną, prawną, społeczną, instytucjonalną

30. (2 pkt) Innowacje przełomowe są definiowane jako:
- a) **innowacje, które radykalnie zmieniają zasady gry w danej branży**
 - b) innowacje służące poprawie jakości życia i będące odpowiedzią na potrzeby społeczeństwa
 - c) innowacje na styku organizacji z rynkiem dóbr i usług oraz rynkiem finansowym i kapitałowym
 - d) innowacje dotyczące społecznych mechanizmów regulujących zachowania odbiorców produktu wytwarzanego przez organizację
31. (2 pkt) Co oznaczają tzw. inwestycje typu greenfield?
- a) inwestycje, w których kupuje się całość lub część istniejącego przedsiębiorstwa w celu wykorzystania go bądź jego majątku do dalszych inwestycji
 - b) inwestycje umożliwiające prowadzenie biznesu zgodnie ze strategią firmy
 - c) **inwestycje od podstaw, gdy buduje się nowe przedsiębiorstwo, np. w formie oddziału lub spółki córki**
 - d) inwestycje oparte na współpracy międzynarodowych dużych przedsiębiorstw
32. (2 pkt) Trzy podstawowe sposoby pozyskiwania przewagi konkurencyjnej według Portera to:
- a) jakość (unikalność, zróżnicowanie), innowacyjność, rentowność
 - b) jakość (unikalność, zróżnicowanie), innowacyjność, opłacalność
 - c) **unikalność (jakość, zróżnicowanie), przywództwo kosztowe, nisza (koncentracja)**
 - d) innowacyjność, przywództwo kosztowe, wydajność
33. (2 pkt) Wzór na okres obrotu gotówką to:
- a) okres obrotu gotówką = (okres obrotu zapasami) – (okres ściągania należności) – (okres spłaty zobowiązań)
 - b) okres obrotu gotówką = (okres obrotu zapasami) + (okres ściągania kredytów) – (okres spłaty zobowiązań)
 - c) **okres obrotu gotówką = (okres obrotu zapasami) + (okres ściągania należności) – (okres spłaty zobowiązań)**
 - d) okres obrotu gotówką = (okres obrotu zapasami * okres ściągania należności) – (okres spłaty zobowiązań)
34. (2 pkt) Jak nazywa się bezrobocie, które występuje w rolnictwie i odnosi się do sytuacji, kiedy liczba zdolnych do pracy członków rodzin jest zbyt duża, aby mogli być efektywnie wykorzystani w małych, tradycyjnych gospodarstwach wiejskich?
- a) frykcyjne
 - b) strukturalne
 - c) chroniczne
 - d) **agrarne**

35. (2 pkt) W rachunku zysków i strat przychodami finansowymi są:
- a) należne przychody osiągnięte z operacji finansowych (np. dywidendy i inne korzyści uzyskane z zysków spółek)**
 - b) należne przychody osiągnięte z działalności o charakterze innym niż podstawowa (np. odpisy przedawnionych zobowiązań)
 - c) należne przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów
 - d) nadwyżka podstawowych przychodów ze sprzedaży nad księgowymi kosztami ich uzyskania
36. (2 pkt) W którym roku powołano Międzynarodowy Fundusz Walutowy (w Bretton Woods, w Stanach Zjednoczonych)?
- a) 1905
 - b) 1914
 - c) 1944**
 - d) 1991
37. (2 pkt) Która sekwencja przedstawia poprawną kolejność poddawania analizie danych ilościowych?
- a) kodowanie => edycja => analiza => tabulacja => walidacja
 - b) analiza => kodowanie => edycja => walidacja => tabulacja
 - c) walidacja => edycja => kodowanie => tabulacja => analiza**
 - d) tabulacja => kodowanie => analiza => edycja => walidacja
38. (2 pkt) Ile ról w zespole wyróżnił Raymond Meredith Belbin – brytyjski teoretyk zarządzania specjalizujący się w zarządzaniu zespołami?
- a) 7
 - b) 9**
 - c) 11
 - d) 13
39. (2 pkt) Styl inwestowania, w którym horyzont inwestycyjny mieści się w przedziale od 1 do 5 dni to:
- a) swing trading**
 - b) position trading
 - c) momentum trading
 - d) intraday trading
40. (2 pkt) Jaki rodzaj korzyści związanych z outsourcingiem reprezentują następujące efekty:
- przeniesienie na dostawcę odpowiedzialności za realizację funkcji,
 - podział ryzyka między firmę macierzystą i usługową,
 - poczucie bezpieczeństwa związane z trwałością współpracy z zewnętrznym dostawcą.
- a) korzyści operacyjne
 - b) korzyści prawne**

- c) korzyści ekonomiczno-finansowe
 - d) korzyści organizacyjno-kadrowe
41. (2 pkt) „Kapitan statku opuszcza go w razie katastrofy jako ostatni” to przykład:
- a) etyki biznesu
 - b) etyki zarządzania
 - c) etyki zawodowej**
 - d) mikroetyki
42. (2 pkt) W teorii X i Y McGregora podejście X oznacza, że pracownicy:
- a) w odpowiednich warunkach sami dążą do wzięcia odpowiedzialności
 - b) mają wewnętrzną motywację do osiągnięcia celów
 - c) wykorzystują w firmie tylko część swoich talentów
 - d) nie lubią pracy i starają się jej w miarę możliwości unikać**
43. (2 pkt) Cechą organizacji biurokratycznej w modelu Webera nie jest:
- a) jasno określona hierarchia i system kontroli
 - b) budowanie relacji osobowych**
 - c) uzależnienie awansu od umiejętności i zasług, a nie od pochodzenia czy też koneksji
 - d) ciągłość (istnienia i działania)
44. (2 pkt) Jakie działanie zajmuje pierwsze miejsce w hierarchii 3R postępowania z zasobami w gospodarce o obiegu zamkniętym?
- a) recykling
 - b) ponowne wykorzystanie
 - c) redukcja**
 - d) reorganizacja
45. (2 pkt) Kluczowe porozumienie międzynarodowe, które jest obecnie podstawą dla celów redukcji emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej to:
- a) protokół z Kioto
 - b) porozumienie paryskie**
 - c) pakt przyjęty na konferencji klimatycznej COP26 w Glasgow
 - d) Agenda 2030
46. (2 pkt) Unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2050 roku polega na:
- a) ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55%
 - b) ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 30%
 - c) osiągnięciu neutralności klimatycznej**
 - d) ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych o 100%

47. (2 pkt) Celem porozumienia paryskiego jest:
- a) **dążenie do ograniczenia średniego tempa wzrostu temperatury na świecie do 2°C, a docelowo do 1,5°C w stosunku do epoki przedprzemysłowej**
 - b) zbudowanie taksonomii umożliwiającej ocenę stopnia, w jakim przykładowo działalność gospodarcza jest zrównoważona w sensie środowiskowym
 - c) zbudowanie strategii dekarbonizacji Unii Europejskiej
 - d) ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w Europie o co najmniej 55% do 2030 r. w porównaniu z poziomem z 1900 r.
48. (2 pkt) Jeden ze sposobów strukturyzowania finansowania zrównoważonych projektów stanowi finansowanie sustainability-linked. Jego cechą charakterystyczną jest:
- a) finansowanie wyłącznie farm wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych
 - b) finansowanie wyłącznie projektów społecznych związanych ze zrównoważonym rozwojem
 - c) finansowanie wyłącznie projektów, które przyczyniają się do realizacji celów wskazanych w taksonomii
 - d) **uzależnienie wysokości kosztu finansowania od spełnienia założonego celu związanego ze zrównoważonym rozwojem**
49. (2 pkt) Zgodnie z regulacją SFDR (regulacja w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych) ciemnozielone fundusze inwestycyjne:
- a) inwestują wyłącznie w przedsiębiorstwa, które deklarują realizację przynajmniej jednego celu społecznego wynikającego z taksonomii
 - b) **obok celu finansowego deklarują realizację określonego, mierzalnego celu niefinansowego**
 - c) deklarują promowanie cech ESG
 - d) nie są obowiązane do uwzględniania kryteriów ESG w zarządzaniu ryzykiem portfela
50. (2 pkt) Wśród priorytetów Unii Europejskiej wskazanych w Europejskim Zielonym Ładzie jest:
- a) zapewnienie zrównoważonych wzorców konsumpcji
 - b) zapewnienie zdrowego życia i promowanie dobrego samopoczucia dla wszystkich w każdym wieku
 - c) sprawienie, aby miasta i osiedla ludzkie sprzyjały włączeniu społecznemu, były bezpieczne, odporne i zrównoważone
 - d) **przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym**

Pamiętaj o przeniesieniu odpowiedzi do arkusza odpowiedzi!